

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.3.1.2025.ADZ

**Pani
Beata Krzesińska
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Oleśnicy
ul. J. Słowackiego 10
56-400 Oleśnica**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 19 grudnia 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, stycznia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Beata Krzesińska zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy od dnia 10 sierpnia 2015 r.
Zakres kontroli	Realizacja zadań powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 6 listopada 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli na II półroczu 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r., ze zm.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 6 listopada 2025 r. do dnia 17 grudnia 2025 r.
Kontrolerzy	1. Anita Denes-Ziemkiewicz – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.428.2025.ADZ z dnia 8 października 2025 r., 2. Monika Broniszewska – główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.429.2025.ADZ z dnia 8 października 2025 r.

(dowód: akta kontroli, str. 11,14)

¹ dalej „Centrum” lub „PCPR”

² t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1065

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Beata Krzesińska – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 6 i 27 listopada 2025 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora PCPR w Oleśnicy Panią Beatę Krzesińską. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 26.

Powiat realizuje zadania własne wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),
- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób (pkt 10),
- prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),

- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewniania środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

Zadania z art. 19 pkt 8, 10a ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Centrum w okresie objętym kontrolą brak było zapotrzebowania na:

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem (pkt 8),
- realizację usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 10a).

W trakcie kontroli ustalono, iż w PCPR funkcjonuje dział Zespołu Interwencji Kryzysowej⁴, który zajmuje się pomocą rodzinom i osobom znajdującym się w kryzysie.

W ramach ZIK można skorzystać z: poradnictwa, konsultacji psychologicznej dla rodzin zastępczych, konsultacji pedagogicznej dla rodzin zastępczych, specjalisty pracy z rodziną, zajęć dla sprawców przemocy w ramach programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych DULUTH oraz treningu kompetencji rodzicielskich.

Zespół Interwencji Kryzysowej korzysta ze wsparcia Specjalistycznej Poradni Rodzinnej, która udziela konsultacji psychologicznych i pedagogicznych dla mieszkańców Powiatu Oleśnickiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnicy nie prowadzi dla osób będących w kryzysie miejsc noclegowych. Zespół Interwencji Kryzysowej posiada wiedzę, iż gminy bezpośrednio współpracują z noclegowniami oraz schroniskami oraz bezpośrednio kierują osoby będące w kryzysie do ww. placówek.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że zgodnie z art. 19 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej jest zadaniem własnym powiatu. Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 47 ustawy o pomocy społecznej *interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.*

Aby móc skutecznie podejmować działania na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Matki, ojcowie z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży doznające przemocy domowej lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej powinni mieć możliwość w ramach interwencji kryzysowej otrzymania schronienia i wsparcia w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W świetle obowiązujących w tym zakresie przepisów na dzień kontroli stwierdza się, że w zakresie interwencji kryzysowej Powiat Oleśnicki nie zapewnia schronienia do 3 miesięcy

⁴ ZIK

w wyżej wymienionych podmiotach, nie ma również podpisanego porozumienia na okoliczność gotowości do zapewnienia takiego wsparcia.

Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zabezpieczenie potrzeb w zakresie interwencji kryzysowej tj. w zakresie udzielania schronienia do 3 miesięcy w sposób umożliwiający natychmiastowe udzielenie pomocy osobom/rodzinom pozostającym w kryzysie.

Powiat realizuje zadania własne wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 1, 3, 4a ustawy, które dotyczą:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 4a).

Powiat Oleśnicki nie realizował zadania z art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy dotyczącego udzielania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej, gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Centrum w okresie objętym kontrolą nie było zapotrzebowania oraz złożonych wniosków na taką formę wsparcia.

Powiat Oleśnicki nie prowadził i nie rozwijał infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadania z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy, z uwagi na prowadzony przez Miasto Oleśnica Środowiskowy Dom Samopomocy mieszczący się przy ul. Słowackiego 8, 56-400 Oleśnica, który jak wyjaśnił podczas kontroli Dyrektor Centrum zabezpiecza potrzeby zarówno mieszkańców miasta Oleśnicy jak i mieszkańców Powiatu Oleśnickiego w tym zakresie.

PCPR w Oleśnicy w okresie objętym kontrolą realizował zadania wynikające z art. 112 ust. 8, 9, 12 i 13 ustawy dotyczące:

- nadzoru Starosty przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (ust. 8),
- koordynacji realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych (ust. 9),
- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawianie wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej (ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (ust. 13).

W trakcie kontroli ustalono, że PCPR nie realizuje zadania wynikającego z art. 112 ust. 3 ustawy bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli.

Ustalono ponadto, że w okresie objętym kontrolą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (...) „nie występowało z pozwem o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli na podstawie art. 112 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, obowiązki Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie wytaczania powództw alimentacyjnych na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej realizowane były na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”.

Osoby zatrudnione na stanowisku Dyrektora oraz Zastępcy Dyrektora PCPR w Oleśnicy spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownik socjalny zatrudniony w Centrum spełnia wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł miesięcznie, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywał 1 pracownik socjalny. Dodatek, o którym wyżej mowa nie był wliczany do minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁵. W aktach osobowych pracownika socjalnego PCPR znajdował się stosowny dokument potwierdzający przyznanie tego dodatku oraz podpisany zakres czynności, uprawnień i obowiązków.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Brak gotowości do udzielenia w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy w zakresie interwencji kryzysowej.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Podjąć działania mające na celu zabezpieczenie potrzeb w zakresie interwencji kryzysowej tj. w zakresie udzielania schronienia do 3 miesięcy w sposób umożliwiający natychmiastowe udzielenie pomocy osobom/rodzinom pozostającym w kryzysie.

Podstawa prawna: art. 19 pkt 12 w związku z art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Termin wykonania: do 31.03.2026 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Starosty Powiatu Oleśnickiego, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich

⁵ t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1773

pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Oleśnickiego
2. A/a

KIEROWNIK GŁÓWNEJ
C. K.

